

- PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WYCISŁOWO-

Załącznik do uchwały
Nr XXII/ 124 /2016
Rady Miejskiej Borku Wlkp.
z dnia 17 marca 2016 r.

Plan Odnowy Miejscowości Wycisłowo

**GMINA BOREK WIELKOPOLSKI
POWIAT GOSTYŃSKI**

Borek Wielkopolski - 2016

Spis treści

Wstęp.....	3
1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI.....	5
1.1. Położenie miejscowości.....	5
1.2. Liczba ludności.....	6
1.3. Historia miejscowości.....	6
1.4. Ochrona zdrowia.....	10
1.5. Pomoc społeczna.....	10
1.6. Oświata.....	10
2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI	12
2.1. Zasoby przyrodnicze.....	12
2.2. Dziedzictwo kulturowe.....	12
2.3. Obiekty i tereny użyteczności publicznej.....	15
2.4. Infrastruktura społeczna.....	15
2.5. Infrastruktura techniczna.....	16
2.6. Gospodarka (rolnictwo, przemysł, usługi).....	17
3. ANALIZA SWOT.....	19
3.1. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI.....	19
3.2. MISJA I CELE STRATEGICZNE.....	20

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Wycisłowo jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego dla sołectwa Wycisłowo, który umożliwi ubieganie się o pomoc finansową na przedsięwzięcia kwalifikujące się m.in. do dofinansowania ze środków Unii Europejskiej, oraz z programu „Wielkopolska Odnowa Wsi”. Celem działania jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi.

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem zawierającym w swojej treści charakterystykę miejscowości – analizę zasobów sołectwa, analizę SWOT, opis planowanych zadań – kierunki strategiczne oraz opis koordynacji i zarządzania planem. Przygotowany Plan Odnowy Miejscowości posłuży przede wszystkim do podniesienia jakości i standardu życia wszystkich mieszkańców Sołectwa. Realizacja poszczególnych zadań przyczyni się do zintegrowania i aktywizacji mieszkańców oraz uatrakcyjnienia miejscowości. Niniejszy dokument powstał w wyniku prac zespołu osób wchodzących w skład Grupy Odnowy Miejscowości, Rady Sołeckiej oraz mieszkańców. Jego realizacja przewidziana jest na okres obejmujący lata 2016 – 2020. Plan odnowy miejscowości określa drogę do wyznaczonego celu, jakim jest poprawa warunków życia mieszkańców oraz poprawa estetyki miejscowości. Służy jej rozwojowi poprzez uporządkowanie działań podejmowanych przez różne grupy społeczności lokalnej. Plan odnowy miejscowości będzie miał charakter integracyjny w stosunku do mieszkańców, organizacji pozarządowych oraz Urzędu Miejskiego w Borku Wlkp.

Na wielu spotkaniach roboczych mieszkańcy dyskutowali o potrzebach dokonania zmian na terenie sołectwa. Wiele pomysłów i inicjatyw postanowiono zanotować, aby ustalić wspólną wizję rozwoju miejscowości. Wypracowanie tej wizji pozwoli wyjść naprzeciw potrzebom wszystkich mieszkańców miejscowości. Grupa Odnowy Miejscowości podjęła się zredagowania ostatecznego kształtu Planu Odnowy Wycisłowa. Do konsultacji zaproszeni zostali mieszkańcy miejscowości, Sołtys, Rada Sołeczka, przedstawiciele samorządu terytorialnego i organizacje pozarządowe działające we wsi (OSP).

- PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WYCISŁOWO-

Plan ma na celu skoordynowanie działań mieszkańców, właściwe ich zaplanowanie oraz wykorzystanie potencjału jaki posiada miejscowość.

Plan Odnowy Miejscowości Wycisłowo przyjęty na zebraniu wiejskim sołectwa Wycisłowo w dniu 14.marca 2016 r., zatwierdzony uchwałą Rady Miejskiej Borku Wlkp. Nr XXII/ 124 /2016 z dnia 17 marca 2016r., jest podstawą ubiegania się o dofinansowanie projektów ze środków Unii Europejskiej i środków krajowych z programu „Wielkopolska Odnowa Wsi”. Plan Odnowy Miejscowości Wycisłowo jest dokumentem otwartym. W zależności od potrzeb społecznych oraz możliwości finansowych będzie mógł być weryfikowany i aktualizowany. Teraz pozostaje już tylko codzienna zespołowa praca nad wdrażaniem zadań i przedsięwzięć aktywizujących lokalną społeczność, przyczyniających się do rozwoju miejscowości.

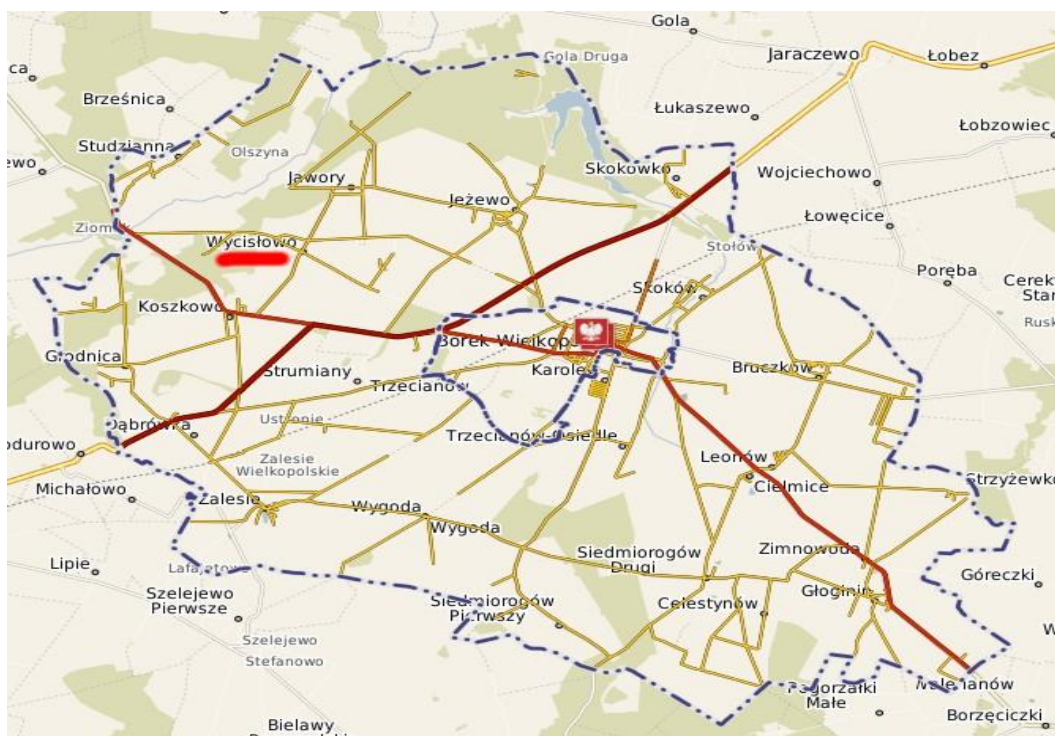
Plan Odnowy Miejscowości jest spójny z następującymi dokumentami:

1. Strategią Rozwoju Gminy Borek Wlkp.;
2. Strategią Rozwoju Powiatu Gostyńskiego;
3. Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego – Wielkopolska 2020.

1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1.1. Położenie miejscowości.

Wycisłowo to wieś położona w województwie wielkopolskim, w powiecie gostyńskim, w gminie Borek Wielkopolski. W latach 1975 – 1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa leszczyńskiego. Wycisłowo leży w południowo-środkowej części województwa wielkopolskiego, w odległości około 70 km od Poznania. Wieś położona jest przy drodze powiatowej nr P4945, biegnąca od Koszkowa w stronę Jeżewa, która łączy się z drogą wojewódzką 437. Wchodzi w skład powiatu gostyńskiego, który poza gminą Borek Wlkp. obejmuje również, gminy: Krobia, Pogorzela, Poniec, Gostyń, Pępowo i Piaski. Ogólna powierzchnia Sołectwa Wycisłowo liczy ok. 230 ha.

Przynależność administracyjna.

WIEŚ WYCISŁOWO
GINA – BOREK WIELKOPOLSKI
POWIAT – GOSTYŃSKI
WOJEWÓDZTWO - WIELKOPOLSKIE

1.2. Liczba ludności.

Liczba ludności sołectwa Wycisłowo wynosi 291 osób . Większość osób zamieszkujących Wycisłowo jest w przedziale wiekowym 18 – 60 lat, są to więc osoby w wieku produkcyjnym, wchodzące i uczestniczące w rynku pracy. Dlatego też, podstawowym kierunkiem rozwoju miejscowości powinno być dążenie do podnoszenia jakości zasobów ludzkich na terenach wiejskich, poprzez dostęp do dobrego szkolnictwa, sportu, wypoczynku i rozwijania zainteresowań. Działania te mają wpływ na zmniejszenie liczby migracji zarobkowej (zarówno tej krajowej, jak i zagranicznej), zwłaszcza młodych ludzi. Mieszkańcy na ogół wykazują inicjatywę pomagając w różnych pracach na rzecz wsi, czy parafii. W 1980r. wspólnym wysiłkiem mieszkańców wybudowano część drogi przez wieś, w 2000 roku pomagano przy budowie drogi na Wroniny, zasypano niebezpieczny dla społeczeństwa staw, udrożniono przepływ wody do Kanału Obrzańkiego. Mieszkańcy pomagali również (2004-2005 r.) przy zagospodarowaniu terenów rekreacyjnych przy szkole w Wycisłowie oraz przy jej remoncie, aktywnie i chętnie uczestniczą w realizowanych przedsięwzięciach, doskonale zdając sobie sprawę, że czynią to dla dobra wspólnego ich małej ojczyzny. Mieszkańcy wykonują pracę nieodpłatnie, często używając własnego sprzętu. Od 2005r. organizowane są przez Radę Sołecką różne formy wypoczynku dla dzieci i młodzieży z wioski oraz gminy Borek Wlkp. Wypoczynek organizowany jest cyklicznie przy pomocy Gminy. Corocznie jest pełna obsada uczestników. W 2009 r. wybudowano w Wycisłowie wspaniały plac zabaw dla dzieci i zorganizowano miejsce rekreacyjno-biesiadowe oraz boisko do siatkówki. W 2011 zbudowano wspólnymi siłami boisko do piłki nożnej. Od 2012 roku mieszkańcy przy pomocy środków finansowych z funduszu soleckiego oraz budżetu Gminy budują chatę biesiadną, gdyż we wsi nie ma świetlicy wiejskiej i brakowało miejsca wspólnych spotkań. Każdego roku coś na wsi powstaje nowego. Program Odnowy Wsi powinien im dodać skrzydeł do dalszego działania na rzecz swojej wsi.

1.3. Historia miejscowości.

Wycisłowo – nazwa pochodzi od imienia Wycisław, prawdopodobnie założyciela osady. Kiedy wspólnota rodowa rozpadła się, Wycisław opuścił gród rodowy i osiadł razem ze swoją rodziną na terenie wsi, w miejscu dzisiejszej szkoły podstawowej. Osada jest bardzo stara i powstała we wczesnym średniowieczu. W XII wieku Wycisłowo było wsią rycerską, a pod koniec XIII wieku otrzymało prawa czynszowe. W XIV wieku zamieszkiwali osadę sołtys, który uprawiał 2 łany i 8 kmieci ziemi. W 1510 r. istniał w Wycisłowie folwark pańszczyźniany. Od początku XVII wieku wieś należała do klucza magnackiego w Jeżewie. Uwłaszczenie chłopów Wycisłowa przeprowadzono w 1838 roku. Dziedzic przeniósł do Wycisłowa 20 chłopów z Jeżewa, 10 z Jawor i uwłaszczył 6 chłopów w Wycisłowie. Powstał więc liczna wieś chłopska (36 gospodarstw). Około roku 1880 rozparcelowano folwark pomiędzy kolonistów niemieckich. Dworek przeznaczono na szkołę. Jako uposażenie dla szkoły przeznaczono 20 morgów i 146 prętów ziemi. W 1944 roku mieszkańcy Wycisłowa musieli opuścić swoje siedliska, zostali wywiezieni do Niemiec (*III Rzeszy*) i Austrii. W tym czasie w Wycisłowie zamieszkali koloniści niemieccy. Koniec II Wojny Światowej przynosi wysiedlonym mieszkańcom Wycisłowa radość, gdyż oznacza powrót do Polski, na ojcowiznę. Radość z powrotu do własnych domostw mieszkańców Wycisłowa przeradzała się też w smutek, gdyż ogólnie panowała bieda. Koń stał się zwierzęciem bezcennym, bo uprawa roli powodowała dostatek i rozwój gospodarstw. Rozpoczynano od odbudowy i budowy domów, obór i chlewów na potrzeby gospodarstw. Lata pięćdziesiąte, to ciężki okres pracy. Po powojennej pożodze trzeba odbudować i budować siedliska oraz uprawiać ziemię. „Motorem napędowym” jest koń lub krowa, wieś nie miała prądu, dlatego wszystkie ważne prace należało wykonać przy świetle naturalnym. Na pobliskich Wroninach znajduje się większość łąk, to tam miejscowe dzieci po szkole wypasały krowy, gęsi, kozy, jednocześnie uczą się i odrabiając lekcje, a także baraszkując, grając najczęściej w „świnę”. Żniwa odbywały się przy użyciu kos i sierpów. Następnie całe rodziny wiązały snopki, stawiając tzw. mendle, a później zwożąc plony do stodół lub

- PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WYCISŁOWO-

ustawiając olbrzymie stogi. Zboże młócono w czasie zimy. Młockarnie napędzane były w dwojaki sposób. Mieszkańcy Wycisłowa nie pamiętają cepów, ale dobrze wiedzą, jak chodziło się za kieratem, później zaczęto wykorzystywać silnik spalinowy. Po zelektryfikowaniu wsi większość rolników zakupiła silniki elektryczne trójfazowe. Lato było wytężonym okresem pracy na polu, a jesień większego wysiłku fizycznego. Wykopki trwały wiele dni, rolnicy sadzili bardzo dużo ziemniaków, które poza konsumpcją przez mieszkańców, wykorzystywane były również jako pasza dla zwierząt w gospodarstwie domowym. Podczas wykopków konie ciągnęły kopaczkę do ziemniaków tzw. „świgakę”, a ziemniaki rozlatywały się po polu. Całe rodziny zbierały je ręcznie w wielkie kosze i wsypywały na wóz zwany *helką*. Rośliny okopowe kopcowano. Buraki pastewne i cukrowe wymagały więcej uwagi. Najpierw wrywano je na grządki, używając do tego grebra. Robili to najczęściej mężczyźni, a kobiety sierpami obcinały liście. Obcięte buraki sypano na kopce bezpośrednio na polu, później gospodarze ładowali je gramasami na wozy i kopcowali w obejściu. Buraki cukrowe sprzedawano do cukrowni w Gostyniu.

Wiejskie kobiety nie miały czasu na relaks, pomimo wykonywania ciężkich prac w polu, w domu trzeba było jeszcze gotować obiad, naprawiać lub szyć ubrania, prać, prasować i robić wiele innych czynności niezbędnych do utrzymania gospodarstwa tj. pieczenie chleba, robienie masła, kiszenie ogórków, kapusty itp. Zimowe długie wieczory kobiety spędzały u sąsiadek na tzw. darcie pierza, aby później mieć poduszki i pierzyny. Podczas tych spotkań wspominały minione czasy. To tam tworzono przyśpiewki, opowiadano o minionych latach. Młodsze gospodynie uczestniczyły zimą w kursach kroju, szycia, gotowania i pieczenia, które organizowane były przez GS Borek Wlkp. Kursy odbywały się w miejscowej szkole, a niekiedy też w prywatnych domach. Wieś była i jest katolicka, dlatego rokrocznie składano podziękowania w kościele parafialnym w Jeżewie za plony i udane zbiory, prosząc o łaskę na rok przyszły. Obrzęd zwany Dożynkami jest kultywowany do dziś.

21 października 1960 r. we wszystkich mieszkaniach w Wycisłowie i Jaworach zabłysnęło światło elektryczne. Prace przy elektryfikacji wsi w większości zostały wykonane w czynnie społecznym. W 1960 roku rolnicy z Wycisłowa wywiązali się w 85% w świadczeniach na budowę Szkół Tysiąclecia. W 1960 roku w czynnie

- PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WYCISŁOWO-

społecznym zbudowano 200 metrów drogi . W 1964 roku notuje się duży wzrost pojazdów mechanicznych. Na koniec czerwca 1964 roku co trzecia rodzina w Wycisławie dysponowała motocyklem.

W listopadzie 1964 została założona przez nauczycielki szkoły w Wycisławie *Kazimierę Lewandowską i Jadwigę Koczorowską* organizacja kobieca „Koło Gospodyń Wiejskich”. W 1964 roku w Wycisławie zmeliorowano 90 hektarów gruntów. Wszelkie prace wykonano mechanicznie. Koszt melioracji pokrywali w 60% właściciele gruntów, a 40% Państwo. W 1964 roku po 10 latach budowy ukończono 3 kilometry odcinka drogi Wycisławo – Koszkowo, w który zaangażowana była również młodzież szkolna, pracując w czynie społecznym rozsypywała podkład na długości 700 metrów. W 1968 roku uruchomiono linię autobusową prowadzącą przez Wycisławo. Pod koniec roku przez Wycisławo jeździło już 7 autobusów w kierunku Borku i Gostynia. W maju 1969 roku rozpoczęto budowę drogi przez Wycisławo Huby. W sierpniu 1985 roku we wsi Wycisławo założono wodociąg wiejski. 1 stycznia 1999 roku zostaje wprowadzona reforma administracyjna, dzięki której przestaje istnieć województwo leszczyńskie. Wycisławo zostaje wioską w gminie Borek Wlkp., w powiecie gostyńskim, w województwie wielkopolskim.

Lata 70-te XX wieku, to tzw. „dekada gierkowska”. Rolnicy z Wycisława chwalą ten okres, gdyż był to czas rozwoju gospodarstw. Pojawiają się pierwsze prywatne traktory i maszyny rolnicze, które zastępują pracę ludzkich rąk. Powstają murowane stodoły, chlewnie i obory. Rolnicy w Wycisławie zajmują się hodowlą bydła i trzody chlewnej, na swoich polach uprawiają płody rolne tj. zboża, buraki, ziemniaki, kukurydzę. Niektóre z nich sprzedają, ale większość płodów jest spożytkowana na paszę i karmę dla zwierząt. W Wycisławie jest spora grupa tzw. chłoporobotników, którzy przeważnie pracują w Gostyniu, w trybie pracy ośmiogodzinnej. Po pracy zawodowej zajmują się swoimi małymi gospodarstwami (od 1ha do 3ha). W ich obejściach można spotkać jedną krowę, kilka świń, króliki, kury a także gołębie. Młodzież kształci się już poza Szkołą Podstawową w Wycisławie, dojeżdżają Państwową Komunikacją Samochodową (PKS) do Gostynia i pobierają naukę w liceum gostyńskim lub w szkole zawodowej w Gostyniu. Część

młodzieży uczęszcza do Technikum Rolniczego w Grabonogu, które kształci młodych rolników.

1.4. Ochrona zdrowia.

Mieszkańcy Wycisłowa, w zakresie podstawowej opieki medycznej bez specjalizacji, korzystają głównie z usług świadczonych na terenie miasta Borek Wlkp. W przypadku hospitalizacji, jak również specjalistycznych usług medycznych mieszkańcy Wycisłowa korzystają z usług Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Gostyniu Szpital im. K. Marcinkowskiego, a także Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Lesznie i Szpitala w Śremie.

1.5. Pomoc społeczna.

Realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz pomocą środowiskową zajmuje się Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, zlokalizowany w Borku Wlkp. przy ul. Droga Lisia 1. Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy pomoc materialną oraz zapewnia różne formy wsparcia niematerialnego. Na terenie wsi Wycisłowo w 2015 r. pomocą społeczną została objęta 1 rodzina.

1.6. Oświata.

Początki szkolnictwa w Wycisłowie sięgają XIX wieku, gdyż prawdopodobnie w połowie XIX wieku powstała szkoła w Wycisłowie. Uwłaszczenie chłopów odegrało nie małą rolę w rozwoju szkolnictwa, gdyż przy dokonywaniu pomiarów gruntów wyznaczono pewne ilości ziemi dla mających powstać szkół. W Wycisłowie przeznaczono 20 mórg i 146 pręty ziemi. W około 1880 roku rozparcelowano folwark i dworek zamieniono na szkołę mieszczącą się poprzednio – jak wolno przypuszczać - w chłopskiej chacie. 7 grudnia 1939 roku okupanci wysiedlili z Wycisłowa kierownika szkoły Stanisława Maćkowiaka, który wyjechał do Eschbruch. 1 czerwca 1940 roku Niemcy otworzyli szkołę. Pierwszą nauczycielką była Niemka ze wsi Głosiny – pani Grunwald. Początkowo do szkoły uczęszczały dzieci starsze (powyżej 10 lat). Nauka odbywała się tylko w języku niemieckim. W czerwcu 1941 roku pracę w szkole rozpoczęła Ruth Becker (córka administratora w Koszkowie, pełniącego jednocześnie funkcję sołtysa Wycisłowa). Wiosną 1942 roku odeszła ze szkoły Ruth

- PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WYCISŁOWO-

Becker, a na jej miejsce zatrudniono panią Wiesenberg, która zamieszkała w szkole. Wiesenberg uczyła do czerwca 1944 roku. Następnie jej miejsce zajął nauczyciel Kutzenstein, który we wrześniu został powołany do wojska. Jego miejsce w szkole zajęły dziewczyny Arbeitsolunstu. Po zakończeniu II wojny światowej rok szkolny w wycisłowskiej szkole rozpoczął się 16 września 1945 roku. Obowiązki nauczyciela kierującego szkołą objął Marian Bogusz. W szkole zorganizowano także kurs uzupełniający dla młodzieży starszej (roczniki 1927-1931). Na pierwszych zebraniach wiejskich nauczycielka apelowała do zebranych, aby każdy ofiarował jednorazowo 2 litry mleka, celem dożywiania biednych dzieci. Obecni wyrazili zgodę i kolejno numerami domów dostarczali mleko do szkoły. Dzieci z biedniejszych rodzin dostawały w szkole zupę i kakao na drugie śniadanie. Z Inspektoratu Szkolnego nadeszły też artykuły żywnościowe (*kakao, cukier, mąka, kasza i groch*) na dożywianie dzieci. Najśłabsze fizycznie dzieci piły tran otrzymany ze Starostwa w Gostyniu. Szkoła Podstawowa w Wycisłowie z oddziałami przedszkolnymi istnieje do dnia dzisiejszego. W 2005 r. otrzymała im. Edmunda Bojanowskiego. Obecnie do szkoły uczęszcza 85 uczniów, w tym 52 do szkoły podstawowej (w klasach: 1,2,3 i 6) i 33 dzieci do dwóch oddziałów przedszkolnych. Pozostali uczniowie pobierają naukę w szkole podstawowej i gimnazjum w Borku Wlkp. Bliskość tych placówek oraz dogodny dojazd pozwalają dzieciom i młodzieży z Wycisłowa na podnoszenie swojej wiedzy również w Borku Wlkp. W bieżącym roku sieć szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Borek Wlkp., w tym szkoła w Wycisłowie podlegać będzie restrukturyzacji ze względu na sytuację demograficzną oraz ekonomiczną Gminy. Szkoła w Wycisłowie zostanie przekształcona w szkołę filialną o strukturze organizacyjnej oddziałów I-III i podlegać będzie organizacyjnie Szkole Podstawowej im. Władysława Jagiełły w Borku Wlkp. Dzieci uczęszczające do oddziałów przedszkolnych w Szkole Podstawowej im. Edmunda Bojanowskiego w Wycisłowie będą mogły nadal korzystać z edukacji przedszkolnej. Z dniem 1 września 2016 roku w budynku szkoły w Wycisłowie zacznie funkcjonować oddział zamiejscowy w Borku Wlkp. Uczniom z obwodu Szkoły Podstawowej w Wycisłowie dojeżdżających do Szkoły Podstawowej w Borku Wlkp. zapewni się bezpłatny transport. Do gimnazjum

- PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WYCISŁOWO-

uczniowie z Wycisłowa dojeżdżają do Zespołu Szkół im. Powstańców Wielkopolskich w Borku Wlkp.

2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

2.1. Zasoby przyrodnicze.

W Wycisłowie znajdują się lasy o łącznej powierzchni 1,87 ha. Nieopodal Wycisłowa w Jaworach znajduje się dużo gładów narzutowych. Ciekawe okazy leżą w lesie na granicy Wycisłowa i Jawor, jednak na szczególną uwagę zasługują dwa będące już pomnikami przyrody, a usytuowane na trasie do Jeżewa. Bogato (ilościowo) reprezentowane jest też osadnictwo z okresu wczesnego średniowiecza w liczbie 50 jednostek. Z tego czasu zaobserwować można szczególne nasilenie śladów osadnictwa otwartego w rejonach powiązanych z dolinami Obry i Pogony, czyli w okolicach Grodnicy, Koszkowa, Wycisłowa oraz Jeżewa, na czele z gródkiem na gruntach tej miejscowości, na północ od Jaworów, w obrębie terasy zalewowej Obry. Gródek posiada kolisty narys, średnicę około 50 m u podstawy i płasko ścięty stożek. Plateau gródka posiada średnicę ok. 30 m. Stała na nim, zapewne drewniana, wieża obronna. Kopiec otoczony był fosą o szerokości ok. 8 m. Dodatkowym elementem obronnym był dookolny niewysoki wał otaczający całe założenie, który powstał najpewniej z ziemi wydobytej w trakcie kopania fosy. Pozostałości grodziska i całego systemu obronnego zajmują powierzchnię ok. 0,6 ha. Do pozostałości po grodzie dotrzeć można rowerem lub pieszo, nie ma tam wytyczonej trasy.

2.2. Dziedzictwo kulturowe.

Jest wiele miejsc, w których mieszkańcy Wycisłowa mogą spotykać się do wspólnych modlitw. Większość z nich powstała jako wota dziękczynne fundowane z różnych okazji. Dawniej kapliczki stawiano zwykle w miejscach, mających szczególne znaczenie religijne. Można je więc zobaczyć w sąsiedztwie kościołów, cmentarzy, a także tam, gdzie wydarzyło się coś niezwykłego lub tragicznego. Przydrożne krzyże to symbole męki i odkupienia. Stawiało się je bardzo często na rozstajach dróg. Miejsca te budziły w świadomości ludowej niepokój, kojarzyły się

- PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WYCISŁOWO-

z koniecznością odpędzania złych duchów. Ogólnie rzecz biorąc, krzyże i kapliczki wiązały się z intencją błagalną, dziękczynną lub związaną z żalem za grzechy. Służyły więc do komunikacji z sferą sacrum i tak też jest do dziś. Najczęściej mieszkańcy Wycisłowa spotykają się przy stojącej na rozstaju dróg przy figurze **Najświętszego Serca Pana Jezusa**. Figurę postawiono w 1948 roku. Pieniądze na jej postawienie zbierała i gromadziła młodzież, organizując dożynki oraz przedstawienia dla mieszkańców wsi. Zebrane podczas uroczystości pieniądze przekazali mieszkańcom Wycisłowa na odbudowę figury, która została najprawdopodobniej zniszczona w okresie wojennym. Wcześniej na tym miejscu stała na postumencie prawdopodobnie figurka lub metalowy krzyż - tutaj zdania mieszkańców są podzielone. Figurę, która obecnie widnieje na postumencie zakupiono w Poznaniu na Placu Wolności w 1948 r. Transport figury do Wycisłowa z Poznania odbył się na samochodzie ciężarowym, wtenczas o taki samochód było trudno, ale zapobiegliwi mieszkańcy Wycisłowa wykorzystali fakt, że na terenie Jeżewa, Wycisłowa i Jawor zbierano wówczas kamienie na odbudowę Poznania. Osoby, które ten budulec przewoziły ciężarówkami zadeklarowały przywiezienie tej figurki do Wycisłowa w ramach podziękowania za udostępnione kamienie. Figura przybyła wiosną i była przechowywana w mieszkaniu prywatnym do jesieni. Jesienią 1948 roku zakończono jej budowę. Do dziś gromadzą się przy niej mieszkańcy Wycisłowa w ważnych dla nich chwilach, podczas święcenia potraw w Wielką Sobotę, nabożeństwa majowe, rocznice śmierci papieża Jana Pawła II itp. Często gromadzą się też przy niej najmłodsi uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Wycisłowie składając znicze w dni uroczystości państwowych i kościelnych. Istnieją jeszcze we wsi dwa krzyże przydrożne, gromadzące najczęściej ludzi podczas Dni Krzyżowych. Niektórzy mieszkańcy Wycisłowa mają też niewielkie figurki osób świętych wmurowane w zewnętrzną ścianę domu, często na wyższym piętrze, aby je chronić przed intruzami. Zasoby dziedzictwa kulturowego w samym Wycisłowie są ubogie, jednak w sąsiedzkim sołectwie Jeżewo, oddalonym o 4 km znajduje się kościół drewniany. **Kościół parafialny p.w. Wszystkich Świętych i plebania w Jeżewie**. O kościele w Jeżewie pierwsze wzmianki pochodzą z 1427 r. Obecny kościół został zbudowany w 1740 r. z fundacji Jana Rydzyńskiego,

- PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WYCISŁOWO-

właściciela wsi. Remontowany w 1 poł. XIX w. W 1929 r. nowa polichromia. Jest drewniany, konstrukcji szkieletowej, oszalowany. Jednonawowy, z niższym prezbiterium zamkniętym wielobocznie i czworoboczną wieżą od zachodu. Przy prezbiterium od północy zakrystia, przy nawie od północy i południa są dwie kaplice zamknięte trójbocznie. Wieża jest dwukondygnacyjna z daszkiem okapowym między kondygnacjami, nakryta hełmem o formie barokowej z ośmioboczną latarnią. Dachy są dwuspadowe, na zakrystii jest pulpitowy kryty gontem. Na nawie znajduje się ośmioboczna wieżyczka na sygnaturkę nakryta hełmem cebulastym. Obok kościoła stoi drewniana dzwonnica o konstrukcji słupowej, oszalowana, z 1832 r. Plebania wzniesiona została w 1818-1825 r. Jest murowana, otynkowana, parterowa z przybudówką z 1870 r. od wschodu. Wnętrze jej jest dwutraktowe, dach naczółkowy. Wycisłowo należy do Parafii Jeżewo.

2.4 Internetowa Kronika Wsi Wycisłowo.

Internet zmienił świat. Dzięki niemu dostępność informacji, swoboda komunikowania się jest większa niż kiedykolwiek. Mieszkańcy wsi rzadziej jednak niż mieszkańcy miast korzystają z Internetu - bogatego źródła informacji, chociaż często mają dostęp do niego. Szczególnie starsi mieszkańcy wsi komputer i Internet traktują często jako obce im techniczne nowinki. Czas było to zmienić, bo przyszłość należy do społeczeństwa informacyjnego. Jak to zrobiono – założono w Wycisłowie Internetową Kronikę Wsi, która dotyczy wiejskiego środowiska, integruje społeczność. Ważne jest, to że mieszkańcy wsi z niej korzystają, doskonaląc swoje umiejętności. Poprzez umieszczone informacje, promujemy walory turystyczne, rekreacyjne i kulturowe naszej wioski. **IKW Wycisłowo** działa od 2012 r. Prowadzona jest społecznie przez mieszkańców wsi. Jest internetową kroniką lokalnej społeczności. Na jej łamach znajdują się zarówno aktualne treści związane z życiem wsi, zapowiedzi imprez, ogłoszenia i obwieszczenia organizacji działających we wsi, a także treści promujące walory turystyczne i rekreacyjne, przybliżające historię i tradycje Wycisłowa. Dzięki społeczności lokalnej zgromadzono interesujący, archiwalny materiał o wsi i umieszczono go w internetowej kronice Wycisłowa.

2.3. Obiekty i tereny użyteczności publicznej.

W miejscowości Wycisłowo znajdują się:

- mały plac zabaw - zbudowany w 2009 r., który wymaga już modernizacji i wymiany urządzeń ;
- chata biesiadna - budowana jest od 2012 r., teren wokół niej wymaga zagospodarowania;
- plac rekreacyjny z boiskiem do siatkówki i do piłki nożnej - powstał w 2011 r. , obszar na którym plac się znajduje można uzupełnić o urządzenia siłowni zewnętrznej , zewnętrzny stół do tenisa , czy stół do gry w szachy;
- boisko przy szkole podstawowej.

Budowa chaty biesiadnej rozpoczęła się w 2012 roku. Mieszkańcom udało się ją pobudować przy pomocy środków funduszu sołectkiego, Gminy Borek Wlkp. i wkładu pracy mieszkańców. Jest to wspólna i wyczekiwana inwestycja minionych kilku lat.

2.4. Infrastruktura społeczna

We wsi działają organizacje społeczne zrzeszające lokalną społeczność. Członkowie Ochotniczej Straży Pożarnej oprócz działalności przeciwpożarowej aktywnie uczestniczą w różnych imprezach organizowanych na terenie miasta i gminy Borek Wlkp.

- **OSP** - obecni członkowie OSP Wycisłowo nie dysponują materiałami dotyczącymi jej powstania oraz działalności. OSP nie posiada remizy, a szcążkowy sprzęt gaśniczy składowe w pomieszczeniu prywatnym. Zmiana systemu Państwa, systemu gospodarczego, a przede wszystkim mentalności społeczeństwa skutkowało coraz większymi problemami w organizacji. Przyspieszające życie z roku na rok prowadzące do chronicznego braku czasu powodowało coraz mniejsze zaangażowanie druhów w sprawy jednostki. OSP stała się mało atrakcyjna, a jej wartości wręcz nie modne, co nie przyciągało nowych członków. Brak zmiany pokoleniowej doprowadził do tego, że w latach 2009 – 2010 bardzo poważnie zastanawiano się nad samorozwiązaniem OSP. OSP Wycisłowo jednak istnieje, nie bierze udziału w czynnych akcjach

- PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WYCISŁOWO-

gaśniczych ze względu na brak sprzętu, ale drухowie zawsze są do dyspozycji gminnego prezesa OSP, uczestniczą najczęściej w usuwaniu skutków klęsk żywiołowych. Jej członkowie bardzo udzielają się w życiu wsi, wspomagają organizację wielu imprez gminnych, festynów wiejskich i dożynek. To członkowie OSP Wycisłowo wykonali większość prac przy budowie chaty biesiadnej. OSP jest jedynym stowarzyszeniem działającym na terenie wsi i często grantobiorcom użycza swojej osobowości prawnej do realizacji projektów rozwijających wioskę

- **KGW w Wycisłowie** powstało w listopadzie 1964. Zostało założone przez nauczycielki szkoły w Wycisłowie *Kazimierę Lewandowską i Jadwigę Koczorowską*. Działo do 1985 roku, jednak nie zachowały się żadne materiały związane z ich działalnością. Koło reaktywowano w 2008 roku. Należy do niego 14 osób, sporadycznie biorą udział w imprezach środowiskowych i gminnych.
- **Grupa Odnowy Wsi** formalnie zawiązała się w 2015 roku w składzie 8 osobowym, lecz jej członkowie na rzecz wsi pracują społecznie od 2009 roku. Szeregi grupy wzrastają i obecnie aktywnie uczestniczy w niej 13 osób.

2.5. Infrastruktura techniczna.

Transport i komunikacja.

Mieszkańcy Wycisłowa korzystają z komunikacji publicznej. Usługi w tym zakresie świadczą PKS Leszno.

Przez wieś przebiega droga powiatowa P4945 (Koszkowo– Wycisłowo –Jawory – Jeżewo – Borek Wlkp. Dodatkowo przez wioskę przechodzą także drogi gminne.

Gospodarka wodno – ściekowa. Wieś w całości jest zwodociągowana, dzięki zaangażowaniu mieszkańców w ramach Społecznego Komitetu Budowy Wodociąg w 1985 r. Całkowita długość sieci wodociągowej liczy około 8200 m. Wodociąg obsługuje Borecki Zakład Wodociągów i Kanalizacji sp. zo.o. w Karolewie. W Wycisłowie brak jest aktualnie prawidłowej gospodarki ściekowej. Istniejąca przy szkole roślinno-stawowa oczyszczalnia ścieków obsługuje budynek szkoły.

- PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WYCISŁOWO-

Mieszkańcy korzystają z bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne, które wywożą do gminnej oczyszczalni ścieków. Mieszkańcy mogą skorzystać z dofinansowania z budżetu Gminy w ramach dotacji celowej na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Do tej pory z dofinansowania skorzystało jedno gospodarstwo domowe.

Gospodarka odpadami

W zakresie nieczystości stałych na terenie miejscowości odbywa się selektywna zbiórka odpadów połączona z recyklingiem.

Sieć energetyczna

Miejscowość Wycisłowo jest w 100 % zelektryfikowana. Na terenie miejscowości jest deficyt mocy i zdarzają się regularne awarie sprzętu. Wieś od 2008 roku oczekuje na usytuowanie dodatkowego transformatora.

Sieć gazowa

Wycisłowo nie jest zgazyfikowane.

Zaopatrzenie w ciepło

Zaopatrzenie miejscowości Wycisłowo w ciepło oparte jest na indywidualnych źródłach ciepła, są to w przeważającej części kotłownie opalane węglem, koksem, drewnem. Tylko Szkoła Podstawowa zaopatruje się w ciepło poprzez ogrzewanie olejowe.

Sieć teleinformatyczna

Wieś jest w całości telefonizowana. Dodatkowo mieszkańcy mają dostęp do wszystkich operatorów telefonii komórkowej POLKOMTEL.

2.6. Gospodarka (rolnictwo, przemysł, usługi).

Wieś Wycisłowo jest miejscowością typowo rolniczą, funkcjonuje tu 50 gospodarstw rolnych, które są zróżnicowane obszarowo:

lp	Powierzchnia gospodarstwa	Ilość gospodarstw
1.	od 1 do 5 ha	15
2.	od 5 do 10 ha	13
3.	od 10 do 15 ha	12

- PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WYCISŁOWO-

4.	powyżej 15 ha	10
----	---------------	----

Dominujące kierunki produkcji to uprawa zbóż (pszenica, pszenżyto, kukurydza) i buraków cukrowych, hodowla bydła mlecznego i mięsnego oraz trzody chlewnej. Mieszkańcy wsi utrzymują się w przeważającej mierze z pracy w rolnictwie. Małe zainteresowanie jest prowadzeniem działalności gospodarczej, spowodowane położeniem sołectwa w bliskiej odległości od Borku Wlkp. Na terenie wsi działa obecnie jedna wypożyczalnia sprzętu budowlanego i budowlano-remontowego. Mieszkańcy szukają bardziej atrakcyjnych miejsc pracy ze względu na małe dochody z rolnictwa. Dojeżdżają do pracy szczególnie w Gostyniu i Śremie. Wielu mieszkańców sołectwa nie mogąc znaleźć pracy w pobliżu miejsca zamieszkania szuka swego miejsca oraz lepszych zarobków poza granicami administracyjnymi powiatu gostyńskiego lub nawet za granicami Polski.

3. ANALIZA SWOT

3.1. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
plac zabaw, duży teren rekreacyjny	niskie dochody mieszkańców
głęboko zakorzenione tradycje rolnicze	mało opłacalne rolnictwo
sieć wodociągowa	wysokie koszty dostępu do internetu i brak dostępu do bezpłatnego internetu
dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna	słaba aktywność mieszkańców
walory krajobrazowe, lasy, grzyby	mała liczba podmiotów gospodarczych na terenie miejscowości
	brak kanalizacji sanitarnej
	zanik tożsamości – tradycji zwyczajów charakterystycznych dla wsi.
	brak dobrze urządzonej przestrzeni publicznej (kompleksu) umożliwiającej spędzanie czasu wolnego, miejsc wypoczynku i rekreacji
	brak wytyczonych ścieżek pieszo-rowerowych
SZANSE	ZAGROŻENIA
możliwość uzyskania wsparcia finansowego poprzez ubieganie się o środki z Unii Europejskiej oraz o środki krajowe	ukryte bezrobocie, zła sytuacja w rolnictwie, rozdrabnianie gospodarstw rolnych i ich niedofinansowanie
program rozwoju obszarów wiejskich	migracja młodych mieszkańców
możliwość uzyskania dochodów ze źródeł pozarolniczych	niski przyrost naturalny
zwiększenie aktywności społecznej	degradacja środowiska naturalnego

- PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WYCISŁOWO-

rozwój działalności kulturalnej i pobudzenie tradycji zwyczajów wiejskich poprzez stworzenie odpowiednio urządzonej przestrzeni publicznej	brak ożywienia gospodarczego
wzbogacenie oferty kulturalnej na zagospodarowanie czasu wolnego dla mieszkańców	niewystarczające fundusze na rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej
napływ ludności miejskiej	zbyt duża biurokracja związana z pozyskiwaniem funduszy
	duża konkurencja w zakresie pozyskania środków zewnętrznych (w tym UE)

3.2. MISJA I CELE STRATEGICZNE

MISJA : „Wycisłowo polską wsią w europejskim wydaniu”.

Wycisłowo wsią gwarantującą wysoką jakość życia mieszkańców oraz możliwość realizacji własnych aspiracji i pomysłów. Stworzenie miejsc o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych oraz umacniania więzi. Wypracowana misja rozwoju miejscowości poprzez wizję, pokazuje pozytywny obraz miejscowości na kolejne 5 lat. Przeprowadzone analizy i wyartykułowane potrzeby mieszkańców, pozwalają na określenie głównych celów planu. Cele te będą wyznacznikiem kierunku wszystkich działań objętych planem.

Cele strategiczne

Realizacja określonej myśli wymaga dokładnego sprecyzowania celów strategicznych, które są gwarancją realizacji zadań zmierzających do spełnienia wyznaczonej dla wsi Wycisłowo misji.

Cel strategiczny I

Wzrost atrakcyjności miejscowości poprzez właściwe zagospodarowanie przestrzeni publicznej. Utworzenie centrum rozrywki i wypoczynku dla mieszkańców wraz z kinem letnim przy Chacie Biesiadnej w Wycisłowie.

- PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WYCISŁOWO-

Cel ma służyć zaspokojeniu potrzeb społecznych, kulturalnych oraz rekreacyjnych mieszkańców wsi. Możliwe to będzie dzięki realizacji następujących zadań:

1. Zagospodarowaniu terenu wokół Chaty Biesiadnej

Zagospodarowanie terenu wokół chaty biesiadnej poprzez

- budowę grillo - wędzarnii
- utworzenie kącików biesiadnych
- zamontowanie stojaków na rowery
- wytyczenie ścieżek, posadzenie kwiatów, omalowanie ogrodzenia, montaż kwietników itp.

2. Zorganizowanie kina letniego dla mieszkańców wsi

- zakup sprzętu nagłaśniającego
- zakup ekranu podłogowego
- zakup siedzisk
- zakup rzutnika

3. Budowa wiaty drewnianej. 3,5m /10m pod którą zabezpieczone zostaną zgromadzone na terenie rekreacyjnym wsi stare maszyny rolnicze. Zamiarem mieszkańców jest ocalić od zapomnienia dawniej wykorzystywanych urządzeń w gospodarstwie rolnym, chcą stworzyć mini skansen.

4. Rozbudowa placu zabaw „Jarzębinka”. Istniejący plac zabaw należy rozbudować i zamontować tam urządzenia dla najmłodszych, planuje się zakup bajkowych domków plastikowych dla księżniczki, Baby Jagi, piaskownic tj. żółw, biedronka, słoń, stolika piknikowego z ławką, czy bajkowych kręgli gumowych itp.

Cel strategiczny II

Wzrost bezpieczeństwa na wsi oraz modernizacja infrastruktury technicznej.

Cel ma służyć przede wszystkim poprawę bezpieczeństwa na obszarach wiejskich, co w znacznym stopniu wpłynie na wzrost jakości życia na wsi. Zostanie osiągnięty dzięki realizacji następujących zadań:

1. Budowa „Jarzębinkowego” amfiteatru.

- PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WYCISŁOWO-

2. Zagospodarowania miejsca rozrywki dla młodzieży:

- zakup zewnętrznego stołu do tenisa, oraz stołu do gry w szachy, budowa siłowni zewnętrznej dla dorosłych.

3. Modernizacja i budowa oświetlenia na placu zabaw terenie rekreacyjnym wsi.

5. Doprowadzenie chodnika na plac zabaw i do Chaty Biesiadnej.

Określone powyżej cele strategiczne wiążą się z realizacją zadań wspierających rozwój obszarów wiejskich, są podstawą do tworzenia warunków prowadzących do przekształceń w rolnictwie, powstania różnorodnej, wielokierunkowej działalności gospodarczej oraz alternatywnych źródeł utrzymania się na wsi. Ponadto zapewnia ją stałą poprawę warunków życia, zamieszkania i ich bezpieczeństwa. W dalszej części tabelarycznie przedstawiono plan działania dla każdego z obszarów życia społeczno – gospodarczego (infrastruktura, społeczność). Umieszczone przedsięwzięcia zostały zaplanowane na lata 2015 -2020 i będą realizowane w ramach dostępnych środków. Większość wskazanych przedsięwzięć inwestycyjnych nie posiada jeszcze dokumentacji technicznej, która sporządzana będzie systematycznie w miarę możliwości i pozyskiwanych środków.

Przewidywane do realizacji przedsięwzięcia na lata 2015-2020.

Lp	Nazwa zadania	Okres realizacji	Zakres zadania	Cel zadania	Źródła finansowania
1	Zagospodarowanie terenu wokół Chaty Biesiadnej.	2015-2020	budowa grillo-wędzarni, utworzenie kątek biesiadnych, zamontowanie stojaków do rowerów, wytyczenie, utworzenie ścieżek, posadzenie kwiatów, montaż kwietników	rozwój tożsamości społecznej, integracja społeczności wiejskiej, poprawa warunków życia, poprawa estetyki miejscowości	środki własne budżet gminy, środki zewnętrzne
2	Zorganizowanie kina letniego	2015-2020	zakup sprzętu nagłaśniającego, zakup ekranu podłogowego, zakup plansz bajkowych zakup	zaspokojenie potrzeb społecznych propagowanie zdrowego stylu życia	środki własne budżet gminy, środki zewnętrzne

- PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WYCISŁOWO-

			siedzisk poduszkowych, zakup rzutnika	umożliwienie dzieciom i młodzieży rozwijania zainteresowań	
3	Budowa wiaty drewnianej	2015- 2020	3,5m /10m pod którą zabezpieczone zostaną zgromadzone na terenie rekreacyjnym wsi stare maszyny rolnicze,- tworzenie mini skansenu	poprawa warunków życia mieszkańców, poprawa stanu bezpieczeństwa, wzrost atrakcyjności miejscowości	środki własne budżet gminy, środki zewnętrzne
4	Rozbudowa placu zabaw „Jarzębinka	2015- 2020	Doposażenie placu zabaw w urządzenia dla najmłodszych bajkowe plastyczne domki, huśtawki, piaskownice, bujaki, piknikowe stoliki piknikowe ,ogrodzenie	zaspokojenie potrzeb społecznych propagowanie zdrowego stylu życia umożliwienie dzieciom i młodzieży rozwijania zainteresowań	środki własne budżet gminy, środki zewnętrzne
5	Budowa „Jarzębinkowego” amfiteatru	2015- 2020	budowa sceny na terenie rekreacyjnym wsi ,	rozwój tożsamości społecznej, integracja społeczności wiejskiej, poprawa warunków życia, poprawa estetyki miejscowości	środki własne budżet gminy, środki zewnętrzne
6	Zagospodarowania miejsca rozrywki dla młodzieży	2015- 2020	zakup stołów zewnętrznych do gry w tenisa i szachy, zakup urządzeń do siłowni zewnętrznej	propagowanie zdrowego stylu życia umożliwienie dzieciom i młodzieży rozwijania zainteresowań zaspokojenie potrzeb społecznych, poprawa sprawności fizycznej, propagowanie zdrowego stylu życia	środki własne budżet gminy, środki zewnętrzne
7	Modernizacja i	2015-	zamontowanie oświetlenia	poprawa warunków	środki własne

- PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WYCISŁOWO-

	budowa oświetlenia na placu zabaw terenie rekreacyjnym wsi	2020	na placu zabaw i przed chatą biesiadną ,doprowadzenie prądu do sceny	życia mieszkańców, poprawa stanu bezpieczeństwa, wzrost atrakcyjności miejscowości	budżet gminy, środki zewnętrzne
8	Budowa chodnika na plac zabaw i do Chaty Biesiadnej	2015-2020	budowa chodnika od drogi powiatowej do placu zabaw i Chaty Biesiadnej	poprawa warunków życia mieszkańców, poprawa stanu bezpieczeństwa, wzrost atrakcyjności miejscowości	środki własne budżet gminy, środki zewnętrzne